

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1835. 27. Juhni.

26ta lappa.

Taunas sinnas.

No Warschawas. Woi tad ne jau deesgan nelaimes zaur wezzahm akkahm irr notikkuschas pafaulē, ka wehl ne wissi zilweki to sinnatu, ka wis ne buhs tahm eekahpt, pirms ar werdoschu uhdeni winnas papilnam islehjuschi un tad lihds dibbenam ar ugguni isprohwejuschi? Muhsu lappas tik aispēhrn pahr diwahm tahdahm nelaimehm stahstija. (Luhk' 1833, 32trā un 44tā l.) — Pagahju- schā mehnēsi drihs tahda patte buhtu notikkusi Warschawā. Eekahpe divi wihi, weens pakkal ohtra, dīltā tukschā akhā, bet treppi tik pa püssi nokahpuschi, fajutte, ka galwa sahze reibt, un steidsahs,zik warredami, atkal ahrā nohkt. Treschais, drohfschaks pahr winneem, kahpe paschā dibbenā, bet tur winnam twaiki us reis' dwaschu panehme un winsch kā nomirris kritte semmē. Bet kufsch nu gahje, winnu glahbit? Laudis, leelā pulkā sanahkuschi, weens ohtru gan skubbinaja, ja! to nelaimigu drihs iswesk ahrā, bet ne drihkstejahs neweens, kamehr nabags Pohku algadsis atfrehje un bes kaweschanas, ar strikki apkahrt, laidahs eekschā. Tomehr paschā laikā, kad jau to zilweku tur appakschā gribbeja pazelt, speedejs winnam tik maktigi usnahze, ka bija ja-fauz pehz paschais glahbschanas. Bet tik ka nahjis us augschu un druszin atpuhtees, tuhlihn atkal laidahs dibbenā, apgihbuschu fahere un laimigi winnu nesse ahrā, kur tas, kad ahdere winnam bija laista, arri us weetas atdsīhwoja.

No Sweedru semmes. Taggad arri jau pa Sweedru semmi un pa paschu winnas wissleelaku pilsehtu, ko Stokkolmi fauz, laudis tāpatt, kā Enlen-dexu semmē, fabeedrojahs, stipreem dsehreeneem pretti buht. Arri pats Lehninsch eedewahs schāi beedribā un pawehleja, lai, kad weens peedserahs, teesa winna wahrdu pee basnizas durrim pefitt un mahzitajs lai paschā spreddiski faudis mohdina, ka wissi kohpā Deewu luhtu, lai atgreesch to dsehreju.

Grahmatā,

ko gohdigam bruheganam Taunsemmu Indrikam winna draugs Addeenu Labrenjis rakstis, mahzidams, kā pa gohdam kahsas ja-turr.

Mans mihtass draugs, Indrik!

Tawbs mihtigbs raksts no aishwakar deenas preezigu wehsti atraddu, lassidams, ka tu drihs buhschoht fewim fewu west un kahsas turreht. Par tahdu finnu gan pree-

zajohs un arr' no sawas pusses tewim wissu labbu un laimi wehleju, un sohlu, kad laiks buhs un Deewa vahrgu wesselibu usturrehs, tewim lihds preezatees.

Bet tewim ka sawam kreetam draugam sawu firdi arri steidsohs atklaht un padohmu doht, gan nesinnadams, woi ne jau patz, bes mannas skubbinaschanas tahdu prahru buhfi eenehmis. Leez' to wehrâ, ja ar ihstenu gohdu un meeru gribbi kahsas turreht. Tu sanni, ka muhsu laudis mehds kahsas ta turreht: abbi jaunee draugi saleek sawu lihds schim krahtu padohminu kohpâ, pirk wissu papillam un kad proht, ka wehl tik dauds naw, ka pehz wezza eeradduma waisaga, tad leene no zitteem un friht parradbs. Nam par labbu? Nekam, ka neleetigai isschkehrdeschanai tannis leelâs gohdas deenâs, kur saluhds raddu raddus, mas us preefsch-deenahm luhkodami. Kahsas, kuras ras taisoht wessela neddeka tehreta, jau eefahkahs festdeenas wakkâ: taisa egliti un apdseed sawas pawadditas jaunas deenas ar negohdigahm singehm, plohsidamees lihds gaismai bes dusseschanas. Mas gan atmunn Deewu peeluhgt, jo nu rihta-laiks aiseet ar puzzeschanu un danzochanu. Laulibneeki trauz' labbu kurrahshu eetaisht un tad ar pilnahm duhschahm un meega-pilnahm azzim eet pee laulibas. Tapehz jau dauds fahrt nomannihts, ka laulajami mahzitaja preefschâ apnauschahs, nesphehdami ne tahs fwehtas mahzibas, kas us wissu muhschu paturramas, wehrâ likt, nedf tikkuchi apzerreht, ko taggd Deewa un leezineeku preefschâ sohla un apnemmaghs. Kur te kauns, kur gohds! — No basnizas ar leel stiegfchanu us mahzahm dohdahs, kur daschada mahzutiziga un gekkiga ehrmoschana gaida. Atkal: kad jaunee laudis pee kahsu-maltites fchsch pehz wezza eeradduma galda-galda, tad kahsineeki schohs apdseed, ne ar Deewa wahrdeem, bet ar beskaunigahm dseefmahm, turklaht to preefsch-zeltu Deewa-dahwanu apfmeedami. Wakkâ pee mitschoschanas atkal ne dewabihjigas, bet gekkigas ehrmoschanas dsirdamas un skattamas. Æta tab nu dserf kahsas 2 lihds 3 deenas no weestas. Bit daschs te sawu wesselibu pohsta zaur dserfchannu un trakku plohsfchanu, gan preezigs atnahldams, bet ar farukkuschi peeri aiseedams! Ka istufschojahs te jaunee laudis paschi sawu jaunâs deenâs suhri pelnitu krahjuminu neleetigi isschkeesdam. Ta, ka naw ko dshwi fahkt un patte pirma ruhye irr, parradus atlihdsinah. Tee jau paschâ dshwes-fahkumâ ar skahbu waigu staiga, nesinnadami ar ko eefahkt un — loi Deewa pasarg! — daschfahrt zaur to ween sawâ starpâ dumpetees fahl! Woi gan tahds eeraddums sihmesahs us kristigu buhchanu? Ne; tas irr ihsten' paganisks eeraddums!

Luhf' draugs, tahdus auglus akness wezs eeraddums. Ne darri tu ta. Tewim lai peeteek weenâ weenigâ deenâ bes eglites un zittahm trakfchanahm. Uzini tikkai sawus wissuwakus raddus: brahlus, mahfas un zittus gohdigus laudis, bet ne schuhpus, kas zitteem apgrehzibu dohd un tew paschu kaunâ un apfmeeklâ leek; jo leels gohds naw meklejams eeksch ta, kur dauds lauschu fa-eet, ehd, dserf un plihte — un tafschu tu wisseem rihli ne buhtu deesgan peepildijis. Lai ne irr ne kahda ehrmoschana pee kahsineeki fanemschanas, pee maltites un pee mitschoschanas, kas lihds schim, ka jau pehz tumfchas wihses, apflihdsitâ kambari notikufe, un kas tik skaidra elka-deewiba un besdeewiga buhchanas irr. Us basnizu nemem' lihds tik dauds jahtneefus, trakf-galwus un biffeneekus, zaur ko jau dascha nelaine notikufe. Gan mannim nereeb, ka tu musikantus buhfi gohdasis mahjâs; jo gohdiga palusteschana naw grehks, bet wissa trakfa un gekkiga lihgsmiba irraid neween grehjiga, bet arri daudfreif paschu dahrgai wesselibai pa pohst. — Tad ohtrâ rihta bes wissahm leekahm ruhpem un pagirrehm warresi preezigi sawus neddetas darbus fahkt ic. — Gan laudim netruhks ko no ta runnah; fazzihs: tu gribboht gudraks buht pahr wezzem laudim; zitti atkal fazzihs: ka labbi nedfshweschoht laulibâ, kad wiss pehz wezzas, sinnamas kahrtas naw notizzis, un tik ihfs gohds bijis u. t. pr. Pahr to wiss nebihstees, draugs, nedf mekle gohdu pee pafaulneekem; gan to pee prahta-laudim atraddisi, labbi sinnadams, ka Deewa-bihfchanai ween irr laizigas un muhschigas laimes apfohlfchanas un ka Deewam tikkween

bihjachana patih; jo winch irr sohlis, tik tohs svehtih, kas pehj winna prahtha darra,
Woi tad trakka ehrmoschana un gekliga isschkeeschana irr Deewa prahs? — —
Pa tam dshwo wessels!

Nekstija taws neschaubam̄ draugs
Addenu Labrenzis.

D o h m a s
pee Bir schu-muischas jaunas kappfehtas eefwehtifchanas.
19tā Mei 1835.

1. Sataisichts us sehchanu
Nu irr muhsu Deewa lauks,
Kamehr sehklas graudinu
Debbes-tungs schurp eekschā fauks:—
Lauks, eeksch furra weenlichst
Taps par semmi pahrwehrst
Augstī un arr' semmigi,
Baggati un nabbagi: —

2. Lauks, ko mihib's rassina
Daudstreis dischi flazzinahs,
Un kur firschu wehśmina
Kappu wirsu liddinahs.
Assaras un nopushtas,
Laustu firschu jufchanas
Zaur scheem wahrteem speedifees
Un us debbes' pazelifees.

3. Wihrs un feewa rohku schē
Vih'd'gu reisi pasneegfees,
Atraitnis un atraitne
Sawu draugu schehlofees;
Mahte sawu shdamu
Nessib's schurp us gultinu;
Lehwa saldas zerribas
Taps arr' scheitan gulditas.

4. Bahrinisch'i wezzakeem
Pakkat kappā skattifees,
Dishwe teem atlikuscheem
Warren gruhta rahdifees;
Raudajoht pee kappiu,
Skaitihs svehtu lubgchanu,
Pirms tee winnu meesinas
Deewa laukā guldinahs.

5. Draugus, brahlus, mahsinas
Mihli raddi pawaddihs,
Atdisifuschas meesinas
Appalch semmes nolizgihs.
Melnu krustu wirsrakst,
Ihsu brihdi lassami,
Rahdihs muhsu mihtakus,
Kas schē salda meerā duß.

6. Bruhtgans sawu mihsaku
Schē ar pukkehm ispuischfohs,
Un us bahlu waibsinu
Pehd'gu skuhpsifchanu dohs;
— Tad wehl mihib's dahwanu,
Kahdu smilfchu faujinu,
Winnas fahrkam usmettihs
Un ar assrahm apflazzihs.

7. Tas, ko behdu nastas speesch —
Nodshwojis firngalwis —
Tas, kas gruhtas mohkas zeesch —
Sahpju gultā nowahrdis, —
Ilgodami ilgofees,
Ka teem wahrti atwehrfees:
Wahrti saldas zerribas,
Kas schē slehds, — tur atbarahs.

8. Deewa lauks! kas skaititu
Gan tabs karstas assaras,
Zilwets, kirsch gan mehrotu
Wissas firschu jufchanas,
Ko schai muhru starpinā
Nessib's kluasa mihibs,
Un ko tawa ussfatta
Dsemdehs lauschu firsninā?

9. Kurrā laikā Debbes-tehw̄s
Muhs' schurp duscht aizinahs?
Woi tad, kad mums preeki fmeeš,
Woi tad gruhtums wahrdinahs?
— Sianah to mehs ne warram,
Arri sianah ne prassam;
Laisamees ween zeenigi,
Utnahkt schurp, buht gattawi.

10. Kaut jel mihib's assaras
Ar' pee muhsu kappiu,
Kad jau sahle to apklaħs,
Draugu azz' wehl flazzihtu.
Leescham muhsu dweħżeże
Winnā gaifchā posaule,
Ja tur to warr skattifees,
Saldi par to lihgħmoħeess.

11. Deew^s! schis lauks tew eeswehtihts,
Kur mehs fawu meejiuu,
Kad jau muhsch buhs pawaddihts,
Molifsim eeksch kappinu.—
Bet Lehw^s wissu dshwib^u,
Nefkaitamu pasaulu,
Tu ne laufi dwehslehm mirt,
Kad taahm buhs no meefahm schikt.

12. Tizzib' winnas muhschibas,
Stipro muhsfu wahju prah!
Zerrib' debbes dshwibas,
Spihdi, kad jau wakkars klah!
— Mihlibâ tu effi, Lehw^s,
Mums jaur Jesu rahdijees!
Meefai ja-paleek par semmi,
Dwehseli tu pee few nemmi!

L.....

• Dseesma, dseedata 25tä Juhni deenâ 1835,
augsti jeeniga Keisera Nikolai I. dsimfschanas deenâ.

1. Scho deenu, Deew^s, tew sweihtijam
Ur leelu preezibu,
Un skannâ balsi nodseedam
Tew firds-pateizibu.

2. Tew teizam Wissu-warrenaj^s,
Ka muhsu Keiseru,
Tu pasaul^s-taantu laimotaj^s, —
Usturri wesselu!

3. Trihsdefmit dewin gaddôs tu
Tam dewi dshwib^u;
Un kneedse augstu gudribu
Tam arr' par dahwanu.

4. Usturr' wehl ilgôs gaddôs mums
Scho meera-kohpeju;
Paleez' tu winnam patwehrums;
Lai wald' ar taifnibu!

5. Lai tawas preeka-dahwanas
Wehl ilgi pabauda;
Lai winnam laime wairojahs
Un paleek stahwiga!

6. Glahb' fawu spahrnu paehnî
Un usturr' preezigu^s
Arr' tohs, ko tu tam weenoji,
Ka dahrgus radd'neekus.

7. Kad teizam tew un flawejam
Par wissu labbumu,
Ko mehs no tewis fanemmam; —
Un sohlam klausibu.

Stas mißklas usminna: Sibbens, kas kà tschuhfska lohgidamees peeskreij.

9ta mißkla.

Tew sahnôs diwas mahfina^s,
Kas allash paleek weenadas.
Wiss darbs un kas ween eespehjams,
Tik ween jaur winnahm padarrams.
Lahs laime irraid wesselam
Un katram mudram strahdneekam;

Bet flinkam gan irr ja-zeesch raises,
Kad winnas tukschas irr no maises.
Lahs nomalduscham zellu rahda;
Lahs palihdsibu mihi gahda;
Tik daschs jaur winnahm laime zellahs
Un pastahwigu preeku fmessahs!

A. E.

Lihds 25. Juhni pee Rihges irr atnahkuschi 447 fuggi un aisbraukuschi 373.

Brihw drilkeht. No juhrmallas-gubbernemenu augstas walischanas pusses:
Dr. C. E. Napiersky.